

Guía Docente				
Datos Identificativos				2018/19
Asignatura (*)	Economía Regional: Economía de Galicia		Código	611G01030
Titulación	Grao en Economía			
Descritores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Grao	2º cuadrimestre	Terceiro	Obrigatoria	6
Idioma	Castelán			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Economía			
Coordinación	Sequeiros Tizon, Julio Gaspar	Correo electrónico	julio.sequeiros@udc.es	
Profesorado	Sequeiros Tizon, Julio Gaspar	Correo electrónico	julio.sequeiros@udc.es	
Web				
Descrición xeral	La materia presenta, desde una perspectiva estructural, los rasgos básicos de la economía gallega, con especial referencia a los aspectos sectoriales, geográficos (principalmente, la articulación en la economía del Estado español y en la de la Unión Europea) e institucionales.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
A1	CE1- Contribuír á boa xestión da asignación de recursos tanto no ámbito privado como no público.
A2	CE2-Identificar e anticipar problemas económicos relevantes en relación coa asignación de recursos en xeral, tanto no ámbito privado como no público.
A3	CE3-Aportar racionalidade á análise e á descripción de calquera aspecto da realidade económica.
A4	CE4-Avaliar consecuencias e distintas alternativas de acción e seleccionar as mellores, dados os obxectivos.
A5	CE5-Emitir informes de asesoramento sobre situación concretas da economía (internacional, nacional ou rexional) ou de sectores da mesma.
A6	CE6-Redactar proxectos de xestión económica a nivel internacional, nacional ou rexional. Integrarse na xestión empresarial.
A7	CE7-Identificar as fontes de información económica relevante e o seu contido.
A8	CE8-Entender as institucións económicas como resultado e aplicación de representacións teóricas ou formais acerca de cómo funciona a economía.
A9	CE9-Derivar dos datos información relevante imposible de recoñecer por non profesionais.
A10	CE10-Usar habitualmente a tecnoloxía da información e as comunicación en todo a seu desempeño profesional.
A11	CE11Leer e comunicarse no ámbito profesional en máis dun idioma, en especial en inglés.
A12	CE12-Aplicar á análise dos problemas criterios profesionais baseados no manexo de instrumentos técnicos.
A13	CE13-Comunicarse con fluidez no seu contorno e traballar en equipo.
B1	CB1 - Que os estudantes demostren posuir e comprender coñecementos nun área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral, e que soe encontrar nun nivel que, aínda que se apoia en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
B2	CB2 - Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dun xeito profesional e posúan as competencias que se demostran por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da su entorna de traballo.
B3	CB3 - Que os estudantes teñan a capacidade de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro da su área de estudo) para emitir xuízos que inclúan unha reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica ou ética
B4	CB4 - Que os estudantes poidan transmitir información, ideas, problemas e solucións a un público tanto especializado como non especializado
B5	CB5 - Que os estudantes desenvolvesen aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía
B6	CG1- Que os estudantes formados se convertan en profesionais capaces de analizar, reflexionar e intervir sobre os diferentes elementos que constitúen un sistema económico

B7	CG2 - Que os estudantes coñezan o funcionamento e as consecuencias dos sistemas económicos, as distintas alternativas de asignación de recursos, acumulación de riqueza e distribución da renda e estean en condicións de contribuír ao seu bo funcionamento e mellora
B8	CG3 -Que os estudantes sexan capaces de identificar e anticipar os problemas económicos relevantes, identificar alternativas de resolución, seleccionar as máis axeitadas e avaliar os resultados aos que conduce.
B9	CG4 -Que os estudantes respecten os dereitos fundamentais e de igualdade de oportunidades, non discriminación e accesibilidade universal das persoas con minusvalidez.
C1	CT1-Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas linguas oficiais da comunidade autónoma.
C2	Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
C3	Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
C4	CT2-Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
C5	CT3-Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
C6	CT4-Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
C7	CT5-Asumir como profesional e cidadán a importancia da aprendizaxe ao longo da vida.
C8	CT6-Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título		
	Interesarse e reflexionar de modo crítico pola situación da economía galega, as súas causas, consecuencias e alternativas	A2 A3 A4	B3 B6 B7 B8 B9
Coñecer os instrumentos principais de política e equidade rexional e a súa influencia na economía galega.	A4 A6 A8	B1 B2 B4	
Transmitir e comunicarse con fluidez, tanto de forma oral coma escrita, nun entorno profesional económico, usando a terminoloxía científica e técnica adecuada.	A5 A6 A8 A10 A13	B3 B5 B6 B8	C1 C3 C8
Coñecer, saber interpretar e empregar as fontes de información estatística e os indicadores macroeconómicos relativos á economía galega.	A5 A7 A8 A9 A10 A12 A13		C1 C3 C6
Coñecer o contido e empregar as fontes de información económica relevantes sobre a economía galega.	A3 A7 A9 A12	B6 B7 B8	C1 C6

Enmarcar a economía galega nas dimensións das economías mundial, europea e española, coñecendo as relacións de aquela con éstas.	A1 A2 A3 A4 A8 A11		C2
Comprender e realizar informes e diagnósticos sobre a situación da economía galega.	A1 A3 A4 A5 A9 A12 A13	B1 B2 B3 B4 B5 B6	C1 C3 C8
Identificar, describir e analizar con rigor a realidade socioeconómica galega, os seus principais aspectos estruturais, as súas fortalezas e debilidades	A1 A2 A3 A8 A10	B1 B2 B3 B4 B6	C3 C5

Contidos	
Temas	Subtemas
PARTE I: ANÁLISE DA ECONOMÍA DE GALICIA.	Tema 1. A economía galega no contexto económico actual Tema 2. A evolución socioeconómica da realidade galega no longo prazo hasta hoxe
PARTE II: FACTORES DE CRECEMENTO DA ECONOMÍA GALEGA	Tema 3. Recursos e factores productivos Tema 4. Demografía e mercado de traballo Tema 5. A distribución persoal da renda: desigualdade e pobreza
PARTE III: ESPECIALIZACIÓN PRODUTIVA E DISTRIBUCIÓN SECTORIAL DA ECONOMÍA GALEGA	Tema 6. A distribución sectorial da economía galega Tema 7. O sector empresarial Tema 8. Crecemento, innovación e produtividade
PARTE IV: MARCO AUTONÓMICO	Tema 9. 30 anos de autonomía Tema 10. O impacto da crise económica contemporánea
PARTE V: RELACIONES ECONÓMICAS CO EXTERIOR.	Tema 11. O sector exterior e a deslocalización Tema 12. Galicia na Europa das rexións

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Actividades iniciais	C3 C4	4	0	4
Sesión maxistral	A1 A2 A8 A9	17	34	51
Lecturas	A11	4	24	28
Seminario	A3 A12	4	4	8
Traballos tutelados	A6 A7 A10 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C5 C7 C8	12	21	33
Presentación oral	A13 C1 C6	5	15	20
Proba mixta	A4 A5	2	2	4
Atención personalizada		2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías

Metodoloxías	Descrición
Actividades iniciais	O profesor presentará a materia ao estudante e avaliará os seus coñecementos previos
Sesión maxistral	O profesor explicará contidos básicos da materia
Lecturas	O estudante realizaraas sobre aspectos do temario da materia
Seminario	Se organizarán para poñer en común e debater sobre as lecturas programadas e/ou actividades programadas
Traballos tutelados	Os estudantes, por equipos, prepararán e exporán traballos sobre os contidos da materia ou relacionados. Se poderán empregar as tutorías de grupo reducido para supervisar e orientar os traballos.
Presentación oral	Realizarase cando menos unha durante o curso
Proba mixta	Sobre os contidos da materia.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lecturas	O estudante pode recibir atención personalizada para resolver dúbidas e para outras consultas, ben nas sesións de clase ou ben nas tutorías no despacho.
Presentación oral	

Avaliación

Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descrición	Cualificación
Traballos tutelados	A6 A7 A10 B2 B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8 B9 C2 C5 C7 C8	Un durante o curso, en grupo de non mais de tres integrantes. Se entregará un documento escrito e se exporá o traballo nunha sesión de aula. Se valorará a adecuación do tema exposto á materia, o seu grao de dificultade, o dominio do tema e a correcta redacción.	45
Proba mixta	A4 A5	Unha a final do curso, debendo sacar como mínimo un 3 para que faga media. Ademais do coñecemento dos contidos da materia, se valorarán: - a capacidade de expresión - as capacidades analítica e sintética - a capacidade para argumentar - a capacidade para elaborar un discurso coherente - o dominio da linguaxe técnica e científica	55

Observacións avaliación

Cualificación de non presentado. Corresponde ao alumnado, cando só participe de actividades de avaliación que teñan unha ponderación inferior ao 20% sobre a cualificación final, con independencia da cualificación acadada. Condicións de realización da avaliación final. Está prohibido acceder á aula de exame con calquera dispositivo que permita comunicación co exterior e/ou o almacenamento de información.

Los criterios de evaluación de la segunda oportunidad serán los mismos que en la primera

Para el alumnado que tiene dedicación a tiempo parcial reconocida o exención parcial de asistencia, los criterios de evaluación serán los mismos que los de los de tiempo completo.

Fontes de información

Bibliografía básica	ALVAREZ CORBACHO, X. e PRADA, A, Chaves da economía pública galega, Vigo. Editorial Galaxia, 2007. ? ALVAREZ POUSA, L, Informe Galicia 2010, Santiago. Atlántica de Información, 2010. ? BARREIRO GIL, M.J. , Revista Galega de Economía, vol. 17, número extraordinario e monográfico ?Política rexional comunitaria?, Santiago de Compostela, 2008. ? BEIRAS TORRADO, X.M. , O atraso económico de Galicia, Vigo. Editorial Laiovento, 1995. ? CIEF- FUNDACION CAIXAGALICIA , Informe ....., A Coruña, varios anos. ? DÍAZ, C. (coord.), Autonomía e modernidade en Galicia: unha análise dos cambios económicos e sociais entre 1981-2009, Vigo. Galaxia, 2010. ? FERNÁNDEZ LEICEAGA, X. e LÓPEZ IGLESIAS, E. , Estructura Económica de Galiza, Santiago. Laiovento, 2000. ? GONZÁLEZ LAXE, F, Estructura Económica de Galicia, Santiago. Editorial Espasa Calpe, 1992. ? MEIXIDE, A. (coord.), La internacionalización de la economía gallega 2010, Santiago. CIEF, 2010. ? PRADA BLANCO, A. e LAGO PEÑAS, S., Galicia: unha economía europea, Vigo. Galaxia, 2009. ? SEQUEIROS TIZÓN, JULIO G, El desarrollo económico en Galicia (v. I y II). Publicaciones USC, 1986 ? VV.AA. Papeles de Economía Española. Economía de las comunidades autónomas: Galicia y Norte de Portugal. N 22. Ediciones Caixanova, 2007. ? YÁÑEZ, R., As relacións banca-industria en Galicia, Ed. Laiovento, Santiago. , 2000. ? http://www.ine.es ? http://www.ige.eu ? http://ec.europa.eu/eurostat http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/reports/cohesion5
Bibliografía complementaria	O profesorado realizará orientacións sobre a bibliografía básica ou sobre outra complementaria que podería ser útil.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Principios de Microeconomía/611G01001
 Principios de Macroeconomía/611G01005
 Estatística I/611G01006
 Economía Mundial/611G01011
 Economía Española/611G01016

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

É importante a lectura habitual de prensa e revistas económicas. Poñeráse a disposición do estudante material variado na fotocopiadora e/ou na web da materia

(*A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías